

PSYCHOPATOLOGIE

V 2201

CÍLE PŘEDMĚTU

- STUDENT POROZUMÍ POJETÍ PSYCHICKÉHO ZDRAVÍ A PSYCHICKÉ NEMOCI V KONTEXTU SOCIÁLNÍ PRÁCE A PEDAGOGIKY
- STUDENT VÍ O DIAGNOSTICKÝCH MANUÁLECH A ZNÁ PROJEVY VYBRANÝCH PSYCHICKÝCH PORUCH.
- STUDENT ZÍSKÁ HLUBŠÍ POROZUMĚNÍ PRO SITUACI A PROŽÍVÁNÍ LIDÍ S PSYCHICKÝM ONEMOCNĚNÍM A JEJICH SOCIÁLNÍ SITUACI
- STUDENT ZNÁ POHLED NA ČLOVĚKA, RODINU, SKUPINU, VYSTAVĚNÝ NA SILÁCH A ZDROJÍCH, TZN. PERSPEKTIVU ODOLNOSTI.
- STUDENT ZÍSKÁ ZÁKLADNÍ PŘEHLED O SOUVISLOSTECH PSYCHOPATOLOGIE A SOCIÁLNÍ PRÁCE A PEDAGOGIKY.

PŘEHLED PŘEDMĚTU

NORMA A NORMALITA. PATOGENEZE.

OBEČNÁ PSYCHOPATOLOGIE:

- EMOCE, VĚDOMÍ, SPÁNEK, POZORNOST, VŮLE
- VNÍMÁNÍ, MYŠLENÍ, PAMĚŤ, ŘEČ

SPECIÁLNÍ PSYCHOPATOLOGIE:

- DUŠEVNÍ PORUCHY A PORUCHY CHOVÁNÍ VYVOLANÉ ÚČINKEM PSYCHOAKTIVNÍCH LÁTEK
- SPECIFICKÉ PORUCHY OSOBNOSTI
- AFEKTIVNÍ PORUCHY (PORUCHY NÁLAD)
- SCHIZOFRENNÍ PORUCHY A PORUCHY S BLUDY
- NEUROTICKÉ PORUCHY A PORUCHY VYVOLANÉ STRESEM
- SYNDROMY PORUCH CHOVÁNÍ, SPOJENÉ S FYZIOLOGICKÝMI PORUCHAMI A SOMATICKÝMI FAKTORY
- PSYCHOPATOLOGIE V DĚTSKÉM VĚKU
- PSYCHOPATOLOGIE VE STÁŘÍ

PSYCHOLOGIE ZDRAVÍ

PSYCHOLOGIE NEMOCI

PŘESAĤ PSYCHOPATOLOGIE DO SOC. PRÁCE

LITERATURA A ZDROJE

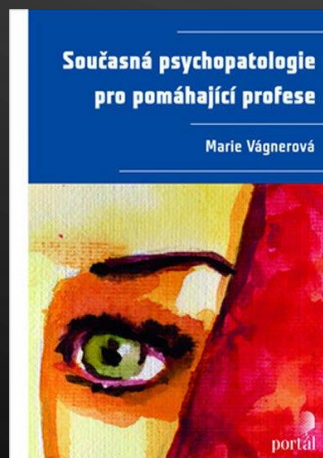
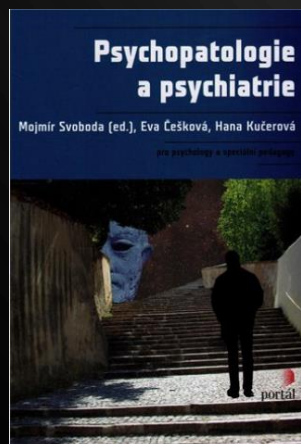
ZÁKLADNÍ

MOJMÍR SVOBODA (ED), ČEŠKOVÁ, EVA, KUČEROVÁ, HANA A .

PSYCHOPATOLOGIE A PSYCHIATRIE: PRO PSYCHOLOGY A SPECIÁLNÍ PEDAGOGY. PRAHA: PORTÁL, 2006.

VÁGNEROVÁ, MARIE.

PSYCHOPATOLOGIE PRO POMÁHAJÍCÍ PROFESE. VYD. 5. PRAHA: PORTÁL, 2012.



LITERATURA A ZDROJE

DOPORUČENÁ

- BAŠTECKÁ, B. (2001). **ZÁKLADY KLINICKÉ PSYCHOLOGIE**. PRAHA: PORTÁL
- BAŠTECKÁ, B. (2003). **KLINICKÁ PSYCHOLOGIE V PRAXI**. PRAHA: PORTÁL.
- COHEN, ROBERT. **NEJČASTĚJŠÍ PSYCHICKÉ PORUCHY V KLINICKÉ PRAXI**. PRAHA: PORTÁL, 2002.
- DRTILOVÁ, J., KOUKOLÍK, F.. **ODLIŠNÉ DÍTĚ**. PRAHA : VYŠEHRAD, 1994
- KALINA, K. **JAK ŽÍT S PSYCHÓZOU**. PRAHA : PORTÁL, 2001
- KRATOCHVÍL, S.. **JAK ŽÍT S NEURÓZOU**. PRAHA : PORTÁL, 2000
- **MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACE NEMOCÍ**, 10. REVIZE (MKN-10)
- MLČÁK, Z.. **ZÁKLADY PSYCHOPATOLOGIE**. OSTRAVA : UP PEDF, 2003
- SYŘIŠŤOVÁ, E.. **NORMALITA OSOBNOSTI**. PRAHA : AVICENUM, 1972

DALŠÍ ZDROJE

BELETRIE

GREENBERG, JOANNE. NESLIBOVALA JSEM TI PROCHÁZKU RŮŽOVÝM SADEM. PRAHA: TRITON, 1998.

HANSEN, KATRYN. JAK MŮJ MOZEK ZVÍTĚZIL NAD BULIMIÍ. RYBKA, 2019.

HIRSCHL, ELIAS. STOVKA ČERNÝCH ŠICÍCH STROJŮ. PRAHA: PORTÁL, 2018

SHEM, SAMUEL. HORA HOŘE. PRAHA: ARGO 2002

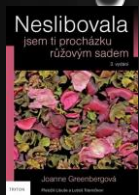
FILMY

POŘÁD JSEM TO JÁ (2014) REŽIE: RICHARD GLATZER, WASH WESTMORELAND. BRITSKO-AMERICKÉ DRAMA. TÉMA ALZHEIMEROVY CHOROBY

LEPŠÍ UŽ TO NEBUDE (1997) REŽIE JAMES L. BROOKS. USA. ROMANTICKÁ KOMEDIE. TÉMA OBSEDANTNĚ-KOMPULZIVNÍ PORUCHY

ČISTÁ DUŠE (2001) REŽIE: RON HOWARD. DRAMA. TÉMA PSYCHÓZY

KLUB RVÁČŮ (2018) REŽIE: DAVID FINCHER. USA/NĚMECKO, DRAMA / THRILLER TÉMA DISSOCIATIVNÍ PORUCHY



PODMÍNKY ÚSPĚŠNÉHO ABSOLVOVÁNÍ

ZKOUŠKA: TEST V ISU/PÍSEMNĚ (VÝBĚR Z MOŽNÝCH ODPOVĚDÍ)

IS – OBSAH PREZENTACÍ VE STUDIJNÍCH MATERIÁLECH

MOODLE - **PsyP26**

KONZULTACE

- MAILEM: SIVEK@JABOK.CZ
- KONZULTAČNÍ HODINY JSOU NA IS

UZNÁVÁNÍ PŘEDMĚTU Z PŘEDCHOZÍCH STUDIÍ

ŠKOLNÍ ŘÁD ČL. 6.7.

TEORETICKÉ PŘEDMĚTY Z PŘEDCHOZÍCH STUDIÍ UZNÁVAJÍ OBVYKLE UČITELÉ PŘEDMĚTU PO PŘEDLOŽENÍ SYLABU A VÝKAZU STUDIA. UZNAT LZE JEN TY PŘEDMĚTY, KTERÉ STUDENT ABSOLVOVAL NEJPOZDĚJI 10 LET PŘED DNEM PODÁNÍ ŽÁDOSTI O UZNÁNÍ. Z PŘEDMĚTŮ UKONČENÝCH ZKOUŠKOU NEBO KLASIFIKOVANÝM ZÁPOČTEM LZE UZNAT JEN PŘEDMĚTY KLASIFIKOVANÉ STUPNĚM „VÝBORNĚ“ NEBO „VELMI DOBŘE“. UZNÁNÍ UČITEL PROVEDE ZÁPISEM HODNOCENÍ DO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU.

DNEŠNÍ PROGRAM

NORMA A NORMALITA

HARMONICKÁ OSOBNOST

DIAGNOSTIKA DUŠEVNÍCH PORUCH

PATOGENEZE

OBEČNÁ PSYCHOPATOLOGIE:

SPSECIÁLNÍ PSYCHOPATOLOGIE

NORMA A NORMALITA

NORMA

CO JE NORMA?

- KRITÉRIUM PRO POSOUZENÍ JEVU (NAPŘ. KRITÉRIUM K POSOUZENÍ DUŠEVNÍ NORMALITY)
 - VŠEOBECNĚ ZÁVAZNÉ PRAVIDLO, PŘEDPIS, ZVYK, ÚZUS
 - TYPICKÝ MODEL, VZOR, OBVYKLÝ TYP, USPOŘÁDÁNÍ
 - ZAVEDENÝ STANDARD NEBO OČEKÁVÁNÍ V URČITÉ OBLASTI LIDSKÉ ČINNOSTI
 - ZPŮSOB CHOVÁNÍ POVAŽOVANÝ ZA PŘIJATELNÝ ČI VHODNÝ URČITOU SOCIÁLNÍ SKUPINOU
-
- CO JE NORMÁLNÍ?
 - PODLE ČEHO TO POZNÁME?

DRUHY NOREM

- STATISTICKÁ
- SOCIÁLNĚ KULTURNÍ
- MEDIÁLNÍ
- FUNKČNÍ
- PARCIÁLNÍ A SKUPINOVÁ
- KLINICKÁ
- ETICKÁ
- PRÁVNÍ
- SUBJEKTIVNÍ OSOBNÍ

NORMALITA

- MĚNÍ SE V ČASE
- ZÁVISÍ NA AKTUÁLNÍ ÚROVNI POZNÁNÍ V DANÉ SPOLEČNOSTI
- ZÁVISÍ NA PROMĚNĚ HODNOTOVÉHO SYSTÉMU

KLASIFIKAČNÍ SYSTÉMY ONEMOCNĚNÍ

SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE JAKO GARANT VYDÁVÁ MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACI NEMOCÍ (MKN)

- V ROCE 2022 VYDALA JEJÍ 11. VERZI
- **PSYCHIATRII** JE V MKN-11 VĚNOVÁNA **V. KAPITOLA (PÍSMENO F)**.

OBSAHUJE ASI 1000 KATEGORIÍ ROZDĚLENÝCH DO 10 SEKČÍ:

F00 – F09	Organické duševní poruchy.
F10 – F19	Duševní poruchy a poruchy chování vyvolané účinkem psychoaktivních látek.
F20 – F29	Schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy.
F30 – F39	Poruchy nálady (afektivní poruchy).
F40 – F49	Neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy.
F50 – F59	Behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory.
F60 – F69	Poruchy osobnosti a chování u dospělých.
F70 – F79	Mentální retardace (duševní opoždění).
F80 – F89	Poruchy psychického vývoje.
F90 – F98	Poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a adolescenci.

MODELY PSYCHICKÉHO ONEMOCNĚNÍ

1. PSYCHOSOCIÁLNÍ MODEL

INTERPRETUJE DUŠEVNÍ CHOROBY JAKO VYJÁDŘENÍ NEVĚDOMÉ OSOBNOSTNÍ DYNAMIKY V INTERAKCI S FAKTORY PROSTŘEDÍ, DÁLE MYŠLENKOVÝCH PROCESŮ NEBO NAUČENÝCH VZORCŮ CHOVÁNÍ A SEBE-DETERMINACE.

PSYCHOTERAPIE

2. BIOLOGICKÝ MODEL

VYCHÁZÍ Z TOHO, ŽE DUŠEVNÍ PORUCHY ODRÁŽÍ DYSFUNKCE V TĚLE ČLOVĚKA, ZVLÁŠTĚ V MOZKU A NERVOVÉM SYSTÉMU.

MEDICÍNA

3. SOCIOKULTURNÍ MODEL

ZAMĚŘUJE SE NA SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ VLIVY, KTERÉ OVLIVŇUJÍ JEDNOTLIVCE, RODINY, SPOLEČENSTVÍ A CELÉ ZEMĚ.

SOCIÁLNÍ, KOMUNITNÍ A MULTIKULTURNÍ PRÁCE

4. SPIRITUÁLNÍ MODEL

KLADÉ DŮRAZ NA SPIRITUALITU JAKO OBLAST, KDE HLEDAT PŘÍČINU NEMOCI.

PŘÍČINY VZNIKU PSYCHICKÝCH NEMOCÍ - PATOGENEZE

HLAVNÍ RIZIKOVÉ FAKTORY

DĚDIČNÉ DISPOZICE, GENETICKÉ PROGRAMY

VLIVY VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ

MATERIÁLNÍ FAKTORY

SOCIÁLNÍ FAKTORY

INTERPERSONÁLNÍ FAKTORY

NAUČENÉ NEVHODNÉ VZORCE CHOVÁNÍ, ZPŮSOBY PROŽÍVÁNÍ A MYŠLENÍ

VNITŘNÍ RIZIKOVÉ FAKTORY

TĚLESNÉ NEMOCI

INTRAPSYCHICKÉ FAKTORY

ZDRAVÍ A NEMOC

ONEMOCNĚNÍ

BIOMEDICÍNSKÝ MODEL

BIOPSYCHOSOCIÁLNÍ MODEL

PSYCHOSOMATICKÝ PŘÍSTUP

ZDRAVÍ DLE WHO

ZDRAVÍ JE STAV ÚPLNÉ TĚLESNÉ, DUŠEVNÍ A SOCIÁLNÍ POHODY, A NIKOLI POUZE
NEPŘÍTOMNOST NEMOCI NEBO VADY

CESTY KE ZDRAVÍ

LÉČBA

TYPY PODLE ZÁMĚRU:

- KAUZÁLNÍ: CÍLÍ NA PŘÍČINU NEMOCI (NAPŘ. ANTIBIOTIKA NA BAKTERIÁLNÍ INFEKCI).
- SYMPTOMATICKÁ: ZAMĚŘUJE SE NA POTLAČENÍ PŘÍZNAKŮ (NAPŘ. LÉKY NA SNÍŽENÍ TEPLoty).
- PALIATIVNÍ

UZDRAVENÍ

REHABILITACE

LÉČEBNÁ

SOCIÁLNÍ

PRACOVNÍ

PRÁVNÍ

KOMPLEXNÍ

PREVENTIVNÍ

ZOTAVENÍ (RECOVERY)

PŘÍČINY VZNIKU PSYCHICKÝCH NEMOCÍ - PATOGENEZE

- PŘÍČINY PSYCHICKÝCH PORUCH NEZNÁME, NA JEJICH VZNIKU SE PODÍLÍ ZPRAVIDLA VŽDY VÍCE PŘÍČIN, KTERÉ JSOU VE VZÁJEMNÉ INTERAKCI

PODÍL RIZIKOVÉHO FAKTORU ZÁVISÍ NA

- INTENZITA PŮSOBNÍ RIZIKOVÉHO FAKTORU
- DÉLKA PŮSOBNÍ RIZIKOVÉHO FAKTORU
- FÁZE ONTOGENETICKÉHO VÝVOJE
- VNÍMAVOST, CITLIVOST DANÉHO JEDINCE

PSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTICKÉ METODY

PSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTICKÉ METODY SE DĚLÍ NA TŘI SKUPINY:

I. KLINICKÉ METODY

- POZOROVÁNÍ
- ROZHOVOR
- ANAMNÉZA (OSOBNÍ, ZDRAVOTNÍ, RODINNÁ, PRACOVNÍ, SPIRITUÁLNÍ)
- ANALÝZA SPONTÁNNÍCH PRODUKTŮ

II. TESTOVÉ METODY

- VÝKONOVÉ TESTY
- TESTY OSOBNOSTI

III. PŘÍSTROJOVÉ METODY

PSYCHOLOGICKÉ DIAGNOSTICKÉ METODY

- PSYCHOPATOLOGIE JE ZJIŠŤOVÁNA:
 - **PSYCHODIAGNOSTICKY (KLINICKY)**
 - 3D: **DISTRES, DYSFUNKCE, DEVIACE**
 - POROVNÁME S TÍM, CO JE VYJMENOVANÉ JAKO CHARAKTERISTIKA PORUCHY
 - **STATISTICKY**
 - ČETNOST VÝSKYTU V POPULACI, ODCHYLKA OD PRŮMĚRU
 - **FUNKČNĚ**
 - ADEKVÁTNÍ FUNGOVÁNÍ SYSTÉMŮ (SPÁNEK, PAMĚŤ, DOSPĚLÝ ČL.)
 - **SOCIÁLNĚ**
 - JAKÉ JSOU REFERENCE SOC. OKOLÍ

PRÁVNÍ PŘEDPISY TÝKAJÍCÍ SE OSOB S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

ZÁKON Č. 372/2011 SB. ZÁKON O ZDRAVOTNÍCH SLUŽBÁCH A PODMÍNKÁCH JEJICH POSKYTOVÁNÍ
(ZÁKON O ZDRAVOTNÍCH SLUŽBÁCH)

ČÁST ČTVRTÁ HLAVA 1 – PRÁVA PACIENTA

- § 34 POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB SE SOUHLASEM
- § 38 SOUHLAS S HOSPITALIZACÍ

KDO PRACUJE S LIDMI S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM:

PSYCHIATR:

- LÉKAŘ S ATESTACÍ, ZDRAVOTNICTVÍ, HRAZEN ZE ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ;

PSYCHOLOG:

- JEDNOOBOROVÁ PSYCHOLOGIE – MAGISTERSKÉ STUDIUM (FF);
- VE ZDRAVOTNICTVÍ S ATESTACÍ JAKO KLINICKÝ PSYCHOLOG (PŘEDEVŠÍM NA NEUROLOGICKÝCH ODDĚLENÍCH NEMOCNIC);

PSYCHOTERAPEUT:

- AKREDITOVANÝ VÝCVIK V PSYCHOTERAPII – MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ;

SUPERVIZOR:

- V PSYCHOTERAPII – VĚTŠINOU PSYCHOTERAPEUT, PSYCHOLOG, VÝCVIK V SUPERVIZI, DOHLÍŽÍ NA PRÁCI PSYCHOTERAPEUTŮ PŘIBLIŽNĚ DVA ROKY PO VÝCVIKU;
- V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH – POMÁHÁ OMEZIT VLIV STRESU U PRACOVNÍKŮ A SNÍŽIT RIZIKO VYHOŘENÍ.

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK:

- PSYCHIATRICKÉ NEMOCNICE, ORGANIZACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRACUJÍCÍ S DUŠEVNĚ NEMOCNÝMI.

DALŠÍ PROFESE:

- PRACOVNÍ TERAPEUTI PEEŘI, APOD

HARMONICKÁ OSOBNOST

- PŘIMĚŘENÉ VNÍMÁNÍ REALITY
- PŘIMĚŘENÉ SEBEPOZNÁNÍ, IDENTITA
- SCHOPNOST OVLÁDAT SVÉ CHOVÁNÍ A PROŽÍVÁNÍ A UPLATŇOVAT VŮLI
- PŘIMĚŘENÉ SEBEPOJETÍ A SEBEÚCTA, SEBEREFLEXE
- CITOVÉ VZTAHY
- ČINORODOST, TVOŘIVOST, HUMOR
- PŘIZPŮSOBENÍ PROSTŘEDÍ

OBECNÁ PSYCHOPATOLOGIE

OBECNÝ PŘEHLED A POPIS ODCHYLEK OD NORMY

U JEDNOTLIVÝCH PSYCHICKÝCH PROCESŮ A FUNKCÍ

- EMOCE,
- VĚDOMÍ,
- SPÁNEK, POZORNOST,
- VŮLE
- VNÍMÁNÍ,
- MYŠLENÍ,
- PAMĚŤ,
- ŘEČ

OBECNÁ PSYCHOPATOLOGIE

PORUCHY

- KVANTITATIVNÍ
- KVALITATIVNÍ

SPECIÁLNÍ PSYCHOPATOLOGIE

- ZAMĚŘUJE SE NA
- KONKRÉTNÍ, VYMEZENÉ A OHRANIČENÉ DIAGNOSTICKÉ JEDNOTKY – DIAGNÓZY.
- VYUŽÍVAJÍ ZÁKLADNÍ A OBECNÉ POZNATKY OBECNÉ PSYCHOPATOLOGIE A PSYCHIATRIE, KTERÉ DÁLE VYBÍRAJÍ, TŘÍDÍ, SHRNUJÍ, ZUŽUJÍ, KONKRETIZUJÍ A KLASIFIKUJÍ

SPECIÁLNÍ PSYCHOPATOLOGIE

- DUŠEVNÍ PORUCHY A PORUCHY CHOVÁNÍ VYVOLANÉ ÚČINKEM PSYCHOAKTIVNÍCH LÁTEK
- SPECIFICKÉ PORUCHY OSOBNOSTI
- AFEKTIVNÍ PORUCHY - PORUCHY NÁLAD
- SCHIZOFRENNÍ PORUCHY A PORUCHY S BLUDY
- NEUROTICKÉ PORUCHY A PORUCHY VYVOLANÉ STRESEM
- SYNDROMY PORUCH CHOVÁNÍ, SPOJENÉ S FYZIOLOGICKÝMI PORUCHAMI A SOMATICKÝMI FAKTORY
- PSYCHOPATOLOGIE V DĚTSKÉM VĚKU
- PSYCHOPATOLOGIE VE STÁŘÍ